

pere cikkekben.

ÁGOST

s rövidáru raktára,
női szabósága
an, színházzal szemben.

aristát, idegen kelméből (hozzávaló
szövetből, a legizlés-
pasban, igen mérsékelt árak mellett,
szabóprivát szabászati intézetem is, a
Módon szerint, szabni megtanulhat,
a gajonl raktáramat, a hol dúsz
a kelmék, fekete divat és gyász
a kelmék, legújabb díszek, selymek,
a szabó kelmék ret. ect. ect.

árak mellett kaphatók.
glacé kesztyűkből.

ur 1 par 1 frt.
1 par 65 kr.
kaphatók 1/2 áron.
gajonlomat a n. é. közönség becses
teljes tisztelettel

ÁGOST.

mentesen küldetnek.

OR ÉS FOGPASTA

SZERZETESEKTŐL

Dom Magelonne
2 arany érem:
1890. — London 1884.

1373-ban

Prieure Boursaud
Prior alt-l.
Benedek rendi-ek
nap használatára, — egy pár
vizben — megakadá-
sodás és meggyógyítja a
főnyer fejt és szilárságot
gyógyos erőt és epen tartja
a tejszolgálatot tessék
a legjobb gyógyszer és egyedül öv-



SEGUIN Bordeaux 106 és 108,
Rue Croix de Sequey.

ébe ajánlatik

AGYAGIPSZ

artalommal.
alombásokra szállítva 100 mé-
at váltakozik. Bővebb felvilágosi-
gál az

KÖZP. IRODÁJA:
erepési ut 34 szám.

verési hirdetmény.

A Wein Dániel közadós csőd-
geihez leltározott, összesen 5372
25 kr névértékű kint levő kö-
lések a csődválasztmány hatá-
sátólján a folyó 1889. évi
június hó 29-ik napján, délután
12 órakor a kir. törvényszék árve-
termében megtartandó nyilván-
arverésen azonnali készpénzfi-
s mellett el fognak adni.

Mire a venni szándékozók az-
líválnak meg, hogy az elárve-
adó követelések jegyzékét alól-
tömeggondnoknál megtekint-
és hogy a csődtömeg képvis-
e ezen követeléseknek sem va-
ságáért, sem fennállásáért, sem
ajhatóságáért felelősséget nem
al.

Kelt Debreczenben, 1889. már-
s 14-én.

Takacs Ferencz,
tömeggondnok.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Évi ár 10 frt.-kr.
Fél évi 5 „
Negyed évi 3 „
Egyes szám 5 kr.

A lap állomány részét illető min-
den közlemény Nagy-Posta-
utca. 1584. szám. Beszéd-
bas, — a szerkesztőségbe ber-
melve küldendő.

Működési helyben:
TIBLÉDI K. LAJOS és HJ.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a közönsé-
gében KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
nyján.

Hirdetési díj:
Nagy basba post sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes-
birtokosok által azonnali leg-
olcsóbb árért vértnek fel-
Bélyegző minden kőfő beki-
tasról 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglaltóljódóság sora 50 krajcár

„Nyitár”-ban megjelent külső-
mely részben post sora 30 kr.
Hirdetők felvételének a kiad-
hivatalban, KUTASI I. Könyv-
nyomdájában, valamint KUTASI
KÁROLY K. K. v. Iradjánban is.
Név nélkül vagy bérmentesül-
békülést levelek nem vés-
nek szolgálnak.
Kéziratok vissza nem
adattak.

A miniszterelnök.

(r. o.) Az ellenzék harca rövid ideig
szünetelt... Várták, hogy a kormány com-
promissumra lép, várták, hogy a párt valami
módon eleget tesz a nemzet közvéleményének
és saját lelkiismeretének s módot talál a 25.
§. megváltoztatására. Nem tüstént úgy bántak
el Tiszával, mint a hogy Tisza bánt el — Ló-
nyaival. Pedig Tisza Kálmánnal az a hibás, az
az elbukott Lónyai több, tisztább és hazafiasabb
ember volt.

Be akarják végre valahára bizonyítani
azt, a mit ígértek; hogy t. i. Tisza Kálmán
nem olyan nagyon skrupulosus ember privát
ügyeiben, mint a minőnek hirdetik. Ez az
egy érv szólott még mellette, és ha lehet,
ezt az érvet kívánjuk vele szemben nullifikál-
tatni ma s oda állítani úgy őt, mint hamis
mandátumos hadat a nemzet elébe a rcz és
álarcz nélküli minőségükben.

De jól tessék megérteni: ezt be is
kell bizonyítani, másként a vádoló
válik vádlottá s a vádított oly tekeren is igaz-
zat kap, a melyeken igaz nincsen.

Ha már bizonyítani kell, az el-
lenzék — már el is kezdett bizo-
nyítani.

Elkezdte a Tisza Kálmán egyéniségéhez
szabott köntös varrást Polonyi G., a ki rámu-
tot Tiszára, mint a ki alatt tavaly egy mil-
liónyira halmozódott az elsikkasztott közpen-
zek összege; de mennyire rughatnak azok a
sikkasztások, a melyeket — a kortes-erde-
meknél fogva — az elnevezés ócska köpönyege
takar?

Ki tagadhatná, hogy Tisza nagy előze-
rettel támogatja a férges jellemeket s
kortos érdekből — visszaéléseket takargat?
Intimusainak hunczfutságait (főispáni levelek
Somogyinak, Tenesvárról, hamis mandátum
Kaposvárott, lelek-vásár Dunaszerdahelyen-
Baldácsi-tömeg, a kis birtokos földtel-inte-
zet szennyese, keleti vasut, az országház kö-
rűli telkek vétele és adása és a többi, és a
többi, és a többi) nagy gondossággal leplez
geti, de nem képes elleplezni a maga kap-
zsi hajlama it, a mennyiben dupla fize-
test vesz fel dupla minisztersegeit a szegény
s takarékoságra utalt országot s valoszinű,
hogy ezen igen érhető okból nem nevezet
ki külön pénzügyminisztert. Tetemes tábla
pénzt kap, de ebédek nem rendez, a mikor
pedig a pártokat összehozhatná s ez által
kellett volna a politikai vizsályok után kibé-
kítő hatást gyakorolni, vagy a midőn nevez-
tesebb külföldi vendégek előtt kellene re-
prezentálnia államunkat.

Imé a ti nagy embereitek! Az „Eccé
homo!” A „Sacerdos magnus!” A nagy ál-
lamférfi, a kinek fotográfiáját kiegészítettek
foltjaikkal a bihari vasut piszkos-
sága i.

Eötvös Károly mutatta ki, hogy a min-
elnöknek a bihari vasutnál, az egész vidéke-
ken korszajon forgó üzelmekből és ösmeretes
visszaélésekből és a nyereségek bűnös elköl-
téséből haszna volt, meg pedig a részve-
nyesek kárára. Tisza Kálmánon kívül
Móritz Pálnak és Beöthy Aldzsának is nagy hasz-
nok volt a vasutból. Tisza Kálmán ugyanis
egy birtokát eladta 300 000 forintért s a szer-
ződés szerint a vetelár utolsó, 23.000 forint
összege csak akkor lett volna befizetendő, ha
a vicinális vasut a Kőrös balold-
dálán építették ki.

Tisza Kálmán a megdöbbentő vádra
egyelőre csak igen gyöngye választ süttöt ki.
Támogatva a valószínűleg helyette is szegény-
kező Baross Gábor közlekedési miniszter al-
tal, azt válaszolta hogy a mi terhek e vasut
által B. harmegye nagybirtokosságára három-
lanak, azokat ő is viseli, (nem mondta, hogy
igy áll-e a dolog az előyökkel is.) és hogy ő
a minisztertanácsban nagy skrupulositást ta-
nusított e vasut engedélyének kiadása körül.
De az iránt már nem világosított fel, hogy amidőn
ezt a skrupulositást érvényesíteni nem tudta,
nem-e vásárolta vissza a birtokot veszteség-
gel, vagy nem vonta-e ki magát a Gescheft-

ből máskepen? A mint azt egy tiszta-kező
kormányelnök, már a puszt a gyanu el-
kerülése végett is megette volna.

Miután pedig Tisza Kálmán hibába skru-
pulizált, ma már a napnál is világosabb, hogy
az ő vejóje a szerződés megkötésekor számí-
tott, vagy legalább számíthatott arra, hogy a
hatalmas birtok-eladó keresztül fogja vitheti
a vasutnak a Kőrös balpartján való kiépítését.
Másként ezt az eshetőséget nem is vették
vona fel a szerződésbe, sőt hogy az utolsó
vetel-árreztlet éppen e vasut kiépítése után
volt lefizetendő, ezáltal a hatalmas miniszter-
nek befolyása és érdekeltsége okmányszerűleg
deklamentáltott. A szóban forgó összeg ese-
kelysége nem érv. Hiszen Eötvös maga mon-
ta, hogy adatai lehetnek hiányosak. Azt sem
ő, sem Tisza nem mondták határozottan s
igy még kétes, hogy a birtok mennyiért kelt
el: 300.000 forintért, vagy például
egy millióért?

Sajátságos, hogy — a mint már tegnap
jeleztük — a birtok 1883 július hó 22-én ad-
tott el. Mily kevéssé tudta fekezni kapzsá-
gát Tisza Kálmán, hogy éppen a tiszta-ész-
lári pör itélet-ki mondásának a
napján kötötte meg ezt az üzletet s nem
tudta üzletelési vágyát néhány hónapig mode-
rálni, a midőn az izgalmmal karon-
fogva setáló Gyanu-dámon szavai már el let-
tek volna vágva.

És imé, ki érkezett meg a birtokvételi
szerződés értelmében kiépült bihari vasuton?
Nem ez is asszonyoság, karján Eötvös Károly
urral, a ki a tiszta-észlári pör idejében nagy-
nyon kiösmérhette a kormányt s a t.-észlári
vadiottak közül éppen csak Schwarcz Sala-
mont nem védelmezte. Ennek pedig a druzsája
vota a min. elnök szóban forgott birtokot meg-
vásárolt Schwarcz Ábrahám, bihari zsidó föld-
birtokos.

Nem azt akarjuk (ne is tessék ebből
rossz élczekek faragni) kimutatni, hogy Tisza
Kálmán a zsidók akartak volna e vásárlással
megvesztegetni: Hiszen ő — hatalmi befolyá-
sát mozgásba hozva — a vasut építését
keresztül hajtva, azt 300.000 forint állami
subvenzióval ellátva s Bihar-megye által
700.000 forint terhet vállaltatva el, megfelelő
törzsrészvények kiszolgáltatása nélkül, kellő
egyenértéket nyújtott vejójenek. De kitűnik
az esetből annyi, hogy az ő kapzsisága
épp oly nagy, mint a hatalomszerete-
tes hogy e kettőt nála semmi tekintetben
sem fekezi az államférfiak egyéni hajlamait
fekező — tapintatosság.

A „Pesti Napló” is furcsa kis skrupulus-
sal gazdagította Tisza Kálmánban való ketke-
désünket. Azt fejtette a lap élén „a képvil-
selőház egyik szonoka,” hogy ugyan „Mért
nem megy Tisza Kálmán?” Ennek
oka, véli a cikkész, nem egyéb, mint csak
is a regále megváltási törvény
vegrehajtása. Ez pedig milliókra menő
összeget biz minden felelősség nélkül — a
kormány s közvegeinek kezére „és ez az,
hogy mégis van egy törvény, melynek végre-
hajtását nem bízhatja másra, minden áron
tegn akarja tartani önmagának.” „Ilyen
törvényt” — mondja tovább cikkész —
„soha sem szavazott volna meg
Tisza Kálmán másnak, ennek
kivételénem is engedheti át
soha, semmi körülmények kö-
zött másnak, ha ezt egyáltalán-
ban kikerülheti.”

Mi kell még az uraknak, hogy megterje-
nek? A kormány nem tiszta politikája nem
kell a nemzetnek. Az orsz. gyűlés elnökét a
hatalmas párt ököllel fenyegette, az utcákon
pedig már lövéseket váltának a néppel a fék-
telen dühben tajtékzó mamelukok, kik ugy
fogják fel a parlamenti nyilvánosságot, hogy
a karzat látogatott lelovják. Mi kell még arra,
hogy Tisza Kálmánnak veszedelmes volta ugy
a nemzetre, mint a kormányra nevez bebiz-
nyuljon? Vagy lehet még máskeppen, mint
távözása által is megváltotatni egy a forra-
dalomhoz veszélyesen hasonlító helyzetet?

Országgyűlés A tegnap. incidens tár-
gyalására következett öt percznyi szünet után
a napirendhez látott a ház s Tóth Ernő a
véderő-javaslat tárgyalás alatti sza-
kaszai elmond beszelt, beadvá módosítványát
() — ugyanond — nyomott kedélyállapotban
szól a tárgyalás alatt levő szakaszokhoz, mert
egy a kisebbségnek kélszerte nagyobb több-
ség tagjai revolverrel jönnek a házba, midőn
az ellenzéki képviselők meg tollkesüket is
otthon hagyják. — Erre a vita félbeszakítat-
van, Csata r interpellált a soroksári Duná-
g ügyében, mire Baross miniszter azonnal
megadván a megnyugtató választ, ezt a ház
tudomásul vette. Vegül több képviselő kéré-
sere a ház zárt ülésé alakult át.

Budapest, márcz. 20.

Az országgház előtti tért óriási sokaság
lepte el.

A tömeg szorosan összeverődve áll és
nem mozdul helyéből. Folytonosan zajong, mit
itt-ott viharos felkiáltások szakálnak felbe.

Az ellenzéki képviselők folytonosan elteik,
míg a kormánypártnek bőven ki jut az „ab-
czug”

A képviselők már az ülés elején töme-
gesen jeleltek meg. Mindenki arczáról nagy-
foku izgatottság olvasható le.

De nemcsak a képviselők, hanem a város
mindea rendű polgárai szorongva tekintenek
az események elé.

A Rohonczy esetét a képviselők külö-
bözően kommentálják.

E sajnos incidensből kifolyólag Kra-
csik Ferencz összeszólalko-
zott Polonyi Gézával, a ki a tanácskozó
függetlenségi képviselők közt somfordó Kra-
csikot távozásra intette

Krajcsik durva hangon kiáltott rá Polo-
nyira e szavakkal:
„Mi vagy te? Bitang vagy!”
Majd ismét visszafordulván így tetézte sért-
tegetését:

„Pimasz vagy!”
Krajcsik viselkedése kivétel nélkül min-
den pártion kinos benyomást keltett. Elég an-
nak jellemzésere, hogy a husos fazekaitak
feltő mamelukokat, mily brutális hangulatba
hozta a gen e rális turpisságainak leleplezése.

Az elnök előadta a Rohonczy esetet és
kijelentette, hogy a házba való jövetelt
mar csak különjeggyel engedé-
lyezte.

Kéri a házat, hogy a kinos esetet a men-
telmi bizottsághoz utasítsa.

Az elnök után Irányi szólott és azt
indítványozta, miszerint mondjaki a ház, hogy
az igazságszolgáltatástól szigorú intézkedést
vár. Az eset megbírálására pedig választások
adhoc bizottság.

Tisza Kálmán csakis a mentelmi bi-
zottsághoz való utasítását fogadja el a Rohon-
czy-esetnek.

Majd Orbán Balázs szólott és előadta,
hogy azt a fiatal embert nem csak Rohonczy
bántalmazta, hanem Beöthy Algernon, Ivanka
Imre és Boncza Miklós és még mások is bot-
tal ütötték.

Az Orbán szavait óriási zajongás szakí-
totta felbe.

Polonyi ekkor közbeszólt:
„Megesküszöm! Igaz! A szememmel
láttam!”

Polonyi szavait óriási zsvaj szakította
felbe. A kormánypárt dühösen tombol, hogy
elnyomja a valót.

Az ellenzéken több felkiáltás dörgi tula-
lármát.

„Még a meglövés után is ütötték.”
Beöthy Algernon tagadja, hogy ő
ütött volna, de szavait elnyeli a nagy lármá.
Majd Vecsey Endre állott fel és ki-
jelentette, hogy midőn ő Rohonczyt vissza-
tartani igyekezett volna a lövéstől, azt fe-
lelte neki:

„Magát is lelövöm, ha in-
sultál.”

házat, hogy térjen vissza a nyugalomhoz
és álljon vissza a pártok között a
gyalólet és az a zultusok szen-
vedélye helyett a kölcsönös
tiszttelet és becsülés. (Tiszával vagy
a nélkül? Szerk.)

A főváros minden köreiben nagy izga-
tottság uralkodik. Az utcákon tolongó sokas-
ság feszült érdeklődéssel várja a történendők-
ket. — Az országgház előtt minduntalan cso-
portosulások kepződnek.

A rendőrség a legmesszebb menő intéz-
kedéseket tette meg A katonaság a kaszár-
nyakban konsignáltott.

Az elkezeredés általános, Tisza ural-
mát megunták

A tömeg bántalmazni akarta Pulsky Ká-
rolyt, Tórs Kálmán a testével fedezte, mire
az utás az ő fejet érte s vérel elborítva vit-
ték el a függetlenségi körbe s onnét haza.

Ekkor Tórs Kálmán támadóját Kasztl
János miniszteri díjnyok rohanták meg s
össze-vissza vertek és szurkálták.

A három sebesült, Tórs Kálmán,
Schamorzil Kálmán és Kasztl János,
aránylag jobban érzik magukat.

Tisza Kálmán a nép tegnap is kiarkata
huzni a kocsjából. Rendőrök által környerve
vágatott el a fával, máskép a nép ezrei agyon
verték volna a futamódó magyar
Metternichet.

Az ifjúság, melynek már élete is fenye-
getve van, újabb tüntetésre készül.

Egymás közt aláírasi ívet köröznek. Ed-
dig már mintegy 400 egyetemi hallgató írta
alá a nyilatkozatot, mely „Rohonczy és Ge-
deonnak” van címelve, mely sértő szavak
kiseretében szemere veti neki, hogy fegyver-
rel támadott meg egy védtelen fiatal embert,
hogy szidalmakkal illetett egy magával tehe-
tetlen sebesültet, hogy megtanult jól
vivni, megtanult jól löni, de
ezen kívül nem istanult egye-
betés azt hiszi, hogy ezentudo-
mány alapján nekem minden szá-
bad. Orbán János gy. h. tegnap delelőtt a
mdegyetem udvarán felolvasta s buzdította az
ifjúságot, hogy meg nagyobb számban írja azt
ala. A nyilatkozatot a nagyszámú egybe-
gyűlt hallgatók zajosn helyezték s mindjárt
ott sokan is aláírták.

Az udvar már csak rövid ideig ma-
rad fővárosunkban. A kiralyne és Maria Va-
leria főhercegnő jövő szombaton délután egy
órakor külön udvari vonaton több heti tar-
tozkodásra Wiesbadenbe fognak utazni.
A király Budapestről való elutazásának idő-
pontja eddig meg nincs bár véglegesen meg-
állapítva, valószínű azonban, hogy már rövid
idő múlva be fog következni.

Lövés a képviselőház előcsarnokában.

A mit a tüntetések heves napjaiban
Gullner Gyula képviselő föltelen emlitett a t.
Házban, hogy t. i. ma őt rendőr vagy más
tettleg bántána az utcán, elővenne revolverét
s meglőné: az tegnapelőtt délután négy óra
tájban a t. Ház előcsarnokában megtörtent.
Az izgalmas, sajnos esetek száma ismét szá-
porodott, este már ismét utcazi tüntetés folyt
s a rendkívüli eset előreláthatólag meg újabb
izgalmakat fog maga után vonni, ha Tisza
Kálmán, a veszedelmes államférfiu még to-
vábbra is ott tartózkodik a nemzet gyom-
rában...

A hosszu és izgatott ülés után a képvil-
selők négy óra tájban kifel mentek, midőn a
lepcsőháznál egy szürke ruhás fiatal ember
szóvaltasba eredt kormánypárti képviselőkkel.
Ez ifju Schamorzil Kálmán, 19 éves, realis-
kolai végzett növendék, Schamorzil János
miniszteri főmérnök fia, s e hó elején vált be
egyévi önkéntesnek a 13-ik huszárezredbe. A
kormányelnökre mondott korszajon forgó sza-
vakat.

Eötvöst elitették s ez eljenzésekre Ivánka
Imre gunyosan megjegyezte, hogy rendezzenek
hát Eötvösnek fakijásmeneteket. Erre Sch-
oda szóllott, mintegy maga elé, hogy „majd
rendezünk mi fakijásmenetet Tisza Kálma-
nak, de nem fakijákkal hanem fagygyuget-
tyákkal.”

Ivánka Imrét, ki őt színi kezdte,
ezért „szemtelen mameluk” nak mon-
dotta s a közbeleptő Rohonczy Gidának,
hogy „maga is egy szemtelen ma-
meluk!”

Rohonczy Gedeon Schamorzil arczul
üté. Schamorzil őt arczul visszautította s ek-
kor Rohonczy, ki mindig revolverrel jár (!)
előrántotta a fegyvert és rálőtt az ifjura, lá-
bának irányozva a pisztolyt.

Roppant zsvaj, tolongás, izgalom támadt
a lépcsőházban. A fiatal ember, kire többen
is rátámadtak volt, össze volt verve, meg is

lőve, nem hallgatott el. Azt beszéli ő maga, hogy a mikor a háznagy irodába vitték, korm. párti képviselő a győri főbeverték a k k o r i s. Midőn P é c h y Tamás elnök kihallgatta, bejött Rohonczy képviselő s rá kiáltott: „Hallgasson!” Erre ő azt felelte, hogy „Önök semmi szava s azért sem hallgatok.” Rohonczy ekkor mérgesen visszafellett: „Hallgasson, mert pofozom. Örüljön, hogy nem lóttam agyon.” A jelenetek az elnök vett véget, ki odaszólt Rohonczyra: „Ugyan kérem hallgasson, önként itt most nincs szava.” Rohonczy kiment. — A nagy csoportosulásban megjelent Baranyirendőrkapitány, majd Lickl rendőrfelügyelő, hogy a tényállást folgyegek s a fiatal embert a rendőrségre kísérjék; több képviselő azonban ezt helytelennek mondá, kijelentve, hogy a fegyverrel való sebesítés a képviselőházban történvén, itt kell végezni az első felvételt, gr. Keglevich István pedig megjegyezte: „Mindenek előtt orvost tessék hívni, csak aztán rendőrt!” Rohonczy Gedeon, kit tetten kaptak, még sem fogatott el.

Rövid idő múlva érkezett orvos és megvizsgálta a sebet. A golyó Schamorzil jobb combján érte, de a vastag téli ruha s a zsebben volt zsebkendő felfogták a golyó erejét, úgy hogy a golyó csak kevésbé hatolt a testbe, nagyobb vérzést sem okozott és könnyen ki volt vehető. Megérkeztek az önkéntes mentők is, de segélyekre nem igen volt már szükség. A sebesült, egy joghallgató s egy hírlapíró karjára támaszkodva elhagyta a háznagy irodát s a kapu elé rendelt bérkocsiba ülve, lakására hajtatott.

Ez alatt a folyosókon izgatott csoportok zibongtak, tudakozták s szenvedélyesen vitatkoztak. Még nagyobb volt a zajongás kint az utcán. Az a hír terjedt el, hogy egy kormánypárti képviselő agyonlőtt egy joghallgatót. Az izgatott ifjuság be akart nyomulni a képviselőházba s fenyegetően zajongott. Ifj. Abrányi Kornél felvilágosította a tömeget s fészélesre intette; de alig oszlott szét az egyik csoport, már másik verődött össze. Csakhamar azonban nagyobb számmal jöttek gyalog és lovas rendőrök és kordont vontak a képviselőház előtt, csak igazolvánnyal bírókat bocsátva be.

A rendkívüli eset híre gyorsan elterjedt az egész fővárosban, az esti lapok kiadónálvali forma szerint ostrom alá vette a közönség. Az egyetemi ifjuság egy része pedig este felé gyűlést tartott a muzeumkertben, melynek kapuit becsukták, hogy közejük ne keveredjék az „idegen elem”, mely a kerten kívül szorongott. Többen szólaltak fel, természetesen szenvedélyes kifakadásokkal Rohonczy Gedeon ellen. Különféle indítványok merültek fel, ezek közt az is, hogy nyilatkozatot tegyenek közbe, melyben Rohonczy Gedeon „ortámadását” megbélyegzik és megbotránkozással utasítják vissza. A vége természetesen az lett, hogy: „Tüntessünk! Előre a szabadelvű párti körhöz!”

Mindjárt meg is tették. Miután a „Nemzet” esti lapját és a „Pesti Hírlap”-ot elégették, megindultak. Mintegy ezren lehetnek, de a kalpagos ifjak után nagy számmal sorakozott más fajta kíséret is.

Legelőször a függetlenségi párt klubja előtt tartottak pihenőt, éltetve a pártot, majd ismét „le a gyilkossal”, „le a pisztolyhósszal” kiáltásokba törve ki. A körhelyiség egyik ablakában nemsokára Polonyi Géza képviselő jelent meg, felszólítva a tömeget, hogy, mivel a klubban éppen tanácskoztak a kérdéses ügyről, vonuljon tovább s ne zavarja az értekezletet. A sokaság folytatta útját s befordulva a Hatvani-utcába: daloltak, kiabáltak, futyoltak. Menyörgésszerűvé növekedett a zaj a nemzeti kaszinó előtt, de tető-

pontját Rohonczynek reálánoda-utczái lakásánál érte el, hol a tömeg néhány percze megállott. Ezután a Ferenczterén, a koronaherczeg-utczán, Kristóf-terén, váci-utczán a Dorottya-utczába vonultak, a szabadelvű kör helyisége előtt azonban katonaság, gyalog és lovasrendőrség zárta el az utcát. — Számosan azonnal visszavonultak, a hátramaradtak pedig akkor miután Gyalokay rendőrfelügyelő őket a szétoszlásra felszólította. — Ketszer hangzott a rendőri figyelmeztető trombita-szó és a tömeg megfordult; ugyanazon az uton ment vissza, a melyen jött s pár perc múlva ismét ott állott a függetlenségi pártklub előtt. Sokáig nem mutatkozott képviselő az ablakoknál; végül Eötvös Károly alakja tűnt fel egy ablakban Eötvös ismételte azt, mit Polonyi mondott, felszólítva a sokaságot, hogy szedejen szét s kiki menjen haza. A legtöbben meg is tettek, de még mindig maradt egy kisebb csoport, mely a kerépesi-uton folytatta enekszó mellett a tüntetést.

Az összes pártklubok a rendkívüli esetről tanácskoztak délután. A Haz léleében pedig interpellációk során napi rendre fog az ügy kerülni. Rohonczy Budapestről éjjel elutazott. Gróf Apponyi Albert a mérsékelt ellenzék lélesen a képviselőházba járók biztonságának megőrzését hangsúlyozta. Az ügy kiderítésére a mérs. ell. párt 21 tagu parlamentti bizottság kiküldését fogja indítványozni.

A függetlenségi és 48-as párt este 6 órákor Irányi Daniel elnökeite alatt értekezletet tartott, a lefolyt szomorú esemény tárgyában. Ugron Gábor mondotta el röviden a történeteket s kérte, hogy a párt tagjai minden színezés nélkül adják elő tapasztalataikat.

Lukács Gyula úgy adja elő a dolgot, a mint azt fentebb leírtuk.

Gulácsy Gyula is látta azt, midőn Rohonczy oda ment, torkon ragadta és arcultotta Schamorzil Kálmánt, mire az őt viszsza üttötte. Erre megragadták őt többen Beöthy Algernon, Bonczka és mások és üttették-verték a szerencsétlen fiatal embert úgy, hogy annak arcán szájon folyt a vér. Mikor már ez így tartott több percig s egy rendőr is megjelent, őt felig dőlten húzták, lött bele Rohonczy.

Vécsey Andor erőiesen szólalt fel a történet ellen. Erre Rohonczy vele szembeszállt és így szólt:

— A z u r a t i s l e l v ö m.
— Hát miért lőne le engem?
— Mindenkit lelővök, a kiengem felpofoz.

— Hát én az urat egy szóval sem bántottam, fel sem pofoztam, miért akarna engem lelőni?

Időközben a képviselő oda csoportosultak és vége szakadt az ingerült szavaltásnak.

Szadovszky József így szólt, hogy „Micsoda, hát ennyire jutottunk, hogy önké revolverral járnak tanácskoznunk? Ki lött? kérdezte erősen.

Erre Rohonczy felelt a pisztolyt Szadovszky felé és azt válaszolta: „En lőttem.”

Mások hallották, midőn Beniczky államtitkár szitkok között helyeselte Rohonczy eljárását, Hegedűs Sándor pedig úgy nyilatkozott: „Meglöttek egy jogászt, nohat de nagy dolog is az!”

Polonyi Géza is látta, mint verik Schamorzil és hogy csak hosszabb idő múlva, mikor már a vére is folyt orrán szájon, akkor

*) Itten Eötvösnek szánták az intézkedéseket. Szerk.

lött Rohonczy. Midőn néhányan megtámadták, azt felelte: „hagyjátok el, csak a lábába lőttem!”

Mindezek a részletek a legnagyobb indignációt keltették a párt tagjaiban és Eötvös Károly, Tors Kálmán, Holló Lajos és mások hozzászólása után a párt elhatározta, hogy az eset megvizsgálása céljából egy 21-es bizottság kiküldését fogja kérelmezni a háztól. Azonkívül, nehogy a törvényhozás helyiségében büntetendő cselekmények megtorlás nélkül követhessenek el, indítványozza a párt, hogy az eset haladéktalanul a fenyegető illetékes bírósághoz feljelentendő.

KARCOLATOK.
(Az öngyilkos ezredes. — „Sie, Ungar! geben Sie acht.” — Tardé venientibusz. — „Az „Abzug” eredete. — Poliszky és a „Cloure”. — Schneider. — Bizalmi szavazatok. — Rossz adressálás.)

Mondja valaki, hogy magyar embernek nem lehet az osztrák armádiában föléfel hatolni!

Imé, itt az öngyilkos magyar ezredes példája. Egy elő K. K. generális sem áll olyan magas polcon, mint a minőre kergették a szegény Zathureczky ezredesét.

Egészen a csillagos égből!
Kinek van anyyi csillaga, mint most nekje?

Polonyi beszéli a parlamentben, hogy midőn mint egy éves önkéntes szolgált, egy osztrák tiszt ezeket mondta neki ékes német-séggel: „Sie Ungar, geben Sie acht! Zu uns kommen von Ungarn nur Ochsen.” Hallotta azt is, midőn egy osztrák tiszt a nála előléptetésért tisztelgni járt magyar frátertől azt kérdezte: „Was waren Sie früher?” „Jurist.” „Danken sie Gott! Früher waren Sie gar nichts, jetzt sind sie wenigstens etwas.”

Sie Ungar, geben Sie acht!
Ezt egy alárendelt tisztcske mondotta. Nem szebben hangzik az, a mit a k. k. közös hadügyminiszter mond a magyarnak?

Azt, hogy: Sie Ungar — geben sie acht Millionen. . . .

Tisza Kálmán nem sokáig miniszterkedik már. Nem hinnék, hogy a hivatalokat már sokáig ossza.

A mamelukok siessenek még most elpártolni, mert azt csak nem képzelhetik, hogy az utána következő kormány a koczokat „tardé venientibusz” — ossza?

Az „Abzug” k. b. annyit jelent, hogy behuzás. Egy pesti kártyabarlangból, a hét választó fejedelemből cizimából származik, jobban kiáltották, hogy a bankár már behuzza a pénzt.

Csoda-e, hogy a világ leghazárdabb politikai kártyajátsojának, az ország választó fejedelmének, Tisza Kálmánnak és zót oly gyakran kiáltják, mikor az országot éppen beakarja huzni?

Pulszky Ferencz a „Pesti Hírlap”-ban a parlament beszéd-zariátot, a cloturet akarja behozatni.

Nagyobb baj lenne reá nézve, ha behoznák a francia intézmények közül a z adósok börtönét!

Fene egy gyerek a miniszterelnök bérkocsa, a Schneider.

Mindennap megmenti gyors hajtásával a lámpavastól azt, a ki az országban a legnagyobb Aufschneider!

Bizalmi szavazatokat adnak Tiszának a nagy városok egy-kettejében. Vagy legalább

azt igyekeznek elérni, hogy Arad és Hajdúmegyének a 25. §. tárgyában küldött átirata egyszerűen tudomásul vétessék.

Talán csak is ezért nem ellenzte a hatalom egy megye és egy város közgyűlésén az átiratot, hogy a tiltakozó kérdéletek ellenében egy-két város (a hivatalnokok és vilárilsek segélyével) ott ragadjon a kormánypárti lépén.

A kis Schamorzil, a ki Rohonczyt felképelte, látor gyerek, de rossz postás.

A pofont más orczára kellett volna adressálni. . . .

Gili Balázs.

HELYI HIREK.

* Debreczen és a 25. §. A hivatalos

körök taktikája az volt, hogy a városi r. k. közgyűlés nem hivatik össze, mivel ezen — a jog és pénzügyi bizottság hazafias fölépésének benyomásai alatt — a bizottsági tagok Hajdúvármegye és Arad városa átiratát okvetlenül pártól tudomásul vették volna. Az átiratok azonban szőnyegre kerülnek a f. h. 28-án tartandó v. rendes közgyűlésén, még pedig, a mint a nyilvánosság elől légmentesen elzárt határozat felől értesültünk, a városi tanács azon véleményével, miszerint az átiratok egyszerűen tudomásul vétessenek! Ertesülünk továbbá arról, hogy a hivatalos intézők még többet kívánják: bizalmi szavazatot Debreczen város közgyűlésétől a kormánypártnak s a kormánypárti bizottsági tagok e végett már is meghívhatnak és megpuhításnak vettettek alá.

Nehogy a város független helyzetű s valóban szabad gondolkodásu polgárai, de kivált a 48-as és függetlenségi párt hívei valamiképen meglepessenek s szabad vélemény-nyilvánításukban és cselekvésükben megátalassanak; p. o. azáltal, hogy a tárgy a sorozat legvégen, vagy elől és a gyűlés szokott megnyitási idejének megelőzésével vétetnek elő; vagy a tárgysorozatba föl se vétetnek s a tárgysorozatot az utolsó órákban hordatnak ki és altaiában ki ösmerné mind a most szokásos és titkos kormány-utasításokban kiadott fogásokot? Nehogy tehát a kormány bizalom szavaztatván, ezáltal a város valódi közvéleménye meghamisítását szenvedjen: előre is ébersegre intjük a város összes közönségét s a városi közgyűlés hatóságának hazafias gondolkodó tagjait arra kérjük, hogy hazafias kötelességüket teljesíteni el nem mulasztván a városban már megkezdett, esetleges kijátszás-taktika folytatását megfussítsák!

* Debreczen és a bihari vasút. Figyelmeztetjük olvasóinkat Eötvös Karolyinak a bihari vasút ügyében mondott nagy beszédére, a melyről általunk megkezdett, helybeli hadászati és kereskedelmi szakértők azt nyilatkoztak, hogy a beszéd minden tekintetben megfelel a valóságnak. Kereskedelmi és technikai szakértők szornyúködnek, kivált a nagyváradi-köthi, mostani alakjában, egészen hasznontalan vasutvonali kiépítésre, katonai körökben pedig nevetnek a min. elnök azon érven, hogy a nagyváradi-ermi-halyfalvi vasutvonali kiépítése stratégiai szempontokból szükségesebb volt, mint a Püspök-Ladány Debreczen közti második vágány lerakása. Ez

akkor kérem kell, hogy adja ide karját. Gizella nem vonakodott, s a szép ifju pár utnak indult. A lányka mosolygó kék szemében el nem titkolható édes öröm ragyogott. Talán ama bizonyos bál óta megőrizte szivecskéjében táncosa képét és most halat adott a véletlennek. Bohó Aladár, a kire, ha egyszer is az életben, két ilyen szem szelid menyországa tündökölt, hogy tudhatnál festett arczok után szalagálni? Bizalmasan cseveget haladtak, mint két jó pajtás, két ártatlan gyermek. Gizella elbeszélte, hogy édes anyja sirjához jött ki imádkozni. A szép idő megcsalta, nem is gondolta, hogy még eső lehet. Azt is elmondta, hogy nagyon el van foglalva, a tanítónő képzőbe jár, sokat kell tanulni. Erről aztán volt mit beszélgetni hazáig. A kapuban barátságos kezesorítással váltak el, de a búcsu-telket azt mondta, hogy ez a találkozás nem volt az utolsó. Másnap délután Aladár szokatlanul csinosította magát s azon utcáira ment sétálni, a merről Gizellának a képző intézetből jönnie kellett. Mint jó ismerősök köszöntöttek egymást. Aladár haza kísérte Gizellát, következő napon megint, utóljára mindennap. Az esős őszi esteken sok hasznomat vette a fiatal pár. Ide illett, a mit kis gazdám egy szép könyvből annyiszor szavaltott: „Oh édes órák! Oh arany nap! A szívek olvadóban vannak.” Vedő födelem alatt összehajolt a két ifju, kar szorosán a karban, úgy beszéltek egymáshoz halkán bizalmasan. Milyen más volt most Aladár, mint mikor Leona körül játszotta szomorú szerepét! Milyen nemes hévvel tudott beszélni vette nemes terverei,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy esernyő története.

(Írta és a h. szoboszlói „Kaszinó” jan. 19-dikén tartott estélyén felolvasta Bihari Kálmán.)

(Folytatás.)

— Nem megyek, kihívom s megölöm azt az embert.

Hanem Leona szokva volt már az ilyen jelenetekhez. Hirtelen fejébe nyomta Aladárnak a kalapot, az esernyőt, — azaz hogy, a mint a két esernyő egymás mellett volt, tévedésből engemet a kezébe adott s azzal gyöngéden, de ellenállhatatlanul tuszkolt bennünket kifelé. A szegény fiu, mint valami lázongó medve az állatszédítőnek, ügyetlen ellenállás után engedelmeskedett.

— Hanem azért, ha megokosodik, holnap ilyenkor megint eljöhét, — maga kis ostoba! sugta Leona az ajtóban.

— Soha többé, — fúldoklá az ifju.

Lázás izgatottsággal sietett végig az utcákon, mg egyszerű, magános kis szobájába ért. Ledől az asztalra s keservesen zokogott. A jöltező könyek valamennyire megkönnyítettek. De nyugalmát egész éjjel nem nyerte vissza. Fel s alá járt a kis szobában, rémitő monológokat szavalva halálról, öngyilkosságról, csabító szírekről stb. A hajnal is ébren találta.

Az álmatlan éj után következő réggel sápadtan, dult arcczal készült föl, hogy hivatalába induljon. A mint kezébe vett, megösmert. Ugy vágott a földhöz, hogy egy vasbordám menten megpattant.

— Ah ez az ő esernyője. Rögton vissza kell küldenem.

Átadott egy hordárnak, hogy szállítson haza. Leona azonban nem fogadott el, hanem azt mondván, hogy valami tévedés forog fenn, egy kis illatos levelek kíséretében visszaküldött. Aladár megütöközte vette át a levelet s a mint a hordár eltávozott, fenhangan olvasd: „Kis postám! Micsoda udvariatlan ember lett, hogy hordártól küldi haza az esernyőt! A helyett, hogy felhasználná az alkalmat a hozzám jövetelre és bocsánatkérésre. Ha azt akarja, hogy ne haragudjam, hozza haza maga, a mint illik.”

Aladár, úgy látszik, rendületlen maradt.

— Nem teszem be többé lábam a szíren barlangjába, — mondá elhatározottan. Megmutatom, hogy van bennem férfiaság. Ezt a hitvány tárgyat pedig tűzbe dobom.

Szerencsemre nem volt tűz a kályhában s így életben maradtam. Miután Aladár ki végzésem módja felett minden képződ tehetőségét megszüntette, végre is nyugodtabban mondá:

— Maradj, nyomorult jószág! Legalább emlékeztetni fogsz életem legnagyobb bolondságára. Aztán meg — úgy sem maradt más esernyőm.

Hosszu időt töltöttem az Aladár birtokában. Tanuja voltam a kegyetlen harcznak, melyet önmagával küzdött végig. Sokszor önkénytelenül el-elmeat a Leona lakásáig, de az ajtóban ismét erőt vett magán. Nem lépte át csakugyan azt a küszöböt. De látszott sápadt arczáról, elhanyagolt külsejéről, hogy sokat kell szenvednie. Valóban aggódtam sorsa felől, csak akkor vigasztalódtam, mikor újra a versírásához fogott. Mert a ki rossz rimekbe

öntheti keserveit, nem igen kell félni, hogy valami szörnyű baja essék.

Az én kis gazdám, mióta busulásnak adta magát, azt a szokást vette föl, hogy üres idejében ki-ki sétált a temetőbe. Azt képzelte ez a hely illik most az ő kedélyéhez. Ösz volt már az idő; a sirok fölött asszu lett a fű, elhervadtak a virágok. Bus szellő lengette a fák sárguló lombjait. Aladár ledült valamely sirdombra, olvasgatott, jegyzetelt, vagy elábrándozott a hervadás bus képein.

Egy délután hűvös szellő zavarta fel a modozásából. A szellő száránán sötét felhők usztak, megeregett az eső s Aladár védő födelem alatt hazafele indult. A temető egyik keresztutján szőke ifju lányka kanyarodott felénk. Aggódva tekintett a borult égre, kis köpenykejét felve huzta össze magán.

Aladár szerényen és tiszteletteljesen megszólította:

— Bocsásson meg nagysád és ne vegye tolakodásnak, ha átajanlom esernyőmet. A város messze van, s ily hűvös időben veszélyes az utazás.

A lányka piruló arcczal, kedves zavarral tekintett Aladárra.

— Ah, ön az, Bende ur? Milyen régen nem láttam, A mult teli jogászból óta. Őa el is feledett ugy-e?

Aladár sietett magát mentegetni, pedig látszott rajta, hogy csak most ismerte fel a fiatal leányt.

— Hogy feledtem volna el Bánkuti Gizella kisasszonyt, az én kedves tánczosnómet? Es nagyon örülök, hogy szolgálataira lehetek. Kérem, fogadja el esernyőmet.

— Nem fogadhatom el. Az esernyő ket-tőnknek is elég lesz.

utóbbi akár nio mozdula folytatni M-Szige kiroz A nagyv szüksége dek, min kének mellette

az iparos etlen, no debrecze ratott, a oleso k kölcsönz kepeze a mit a intézmény árak ese kapva penszük kénytele is a cs szitmény értéku most l t esetleg p énz van utczai z galom k Fennálta s ezek k dapestet tól föllet a torven gokat, s visszazade es a z szolgáta vajjal s lunk a z egyszerű zálogon jellemet üzletet f

A idény elő mu közö hölgyek felolvasá va, — ig röl” olvas di z s a r csinos be kor végd kör utols a jövő st

* S hanyadsz operettet darab teg zepes szá teren egy érdeklőde — csak lovaglás játzotta most is t A többi véve Lor S z á n t hogy a t rag” szö nagyobb ismeri a is észre

nek: Sz

az arau gyanánt gott fel. Még a világon lettem eg Alad jogot ny Bánkuti, bíró, meg éjfel vete dogan tól világgyál nagy köp keppel tá elővette s uult e vizsgálat Es a a ki láth oltözködó akkor B Gizella, s hasem v milyen n mikor B Bende A legényet Ab nemsoká gardámh Bendegu komoly s nyakken lejobb e kellett

igyekeznek elérni, hogy Arad és Hajdu-... gyének a 25. §. tárgyában küldött átirata... szerűden tudomásul vették.

Talán csak is ezért ellenelte a ha-... om egy megye és egy város közgyűlésén az... ratot, hogy a tiltakozó kerületek el-... ebben egy-két város (a hivatalnokok és vi-... sek segélyével) ott ragadjon a kormányparti... en.

A kis Schamozil, a ki Rohonczt felk-... bator gyerek, de rossz postás.

A polgár más órczára kellett volna ad-... salni.

Gili Balázs.

HELYI HIREK.

Debrezen és a 25. §. A hivatalos... taktikája az volt, hogy a városi r. k... gyűlés nem hivatik össze, mivel ezen... eg és pénzügyi bizottság hazafias állépé-... nek benyomásai alatt — a bizottsági tagok... duvármegye és Arad városa átiratát okvet-... partól tudomásul vették volna. Az áti-... az azonban szövegre kerülnek a f. h. 28-án... andó v. rendes közgyűlésen, még pedig, a... a nyilvánosság elől légmentesen elzár-... hozat felől értesültünk, a városi tanács... véleményével, miszerint az átiratok egy-... tudomásul vették. Ertesültünk... rább arról, hogy a hivatalos intézők me-... hetőkivannak: bizalmi szava za-... Debreczen város közgyűlé-... ól a kormány pártjának s a kor-... parti bizottsági tagok e végett már is... hivatnak és megpunitásnak vetettek alá... hogy a város független helyzetű s valóban... ad gondolkodásu polgárai, de kivált a... es és függetlenségét párt hívei valamiképen... megessenek s szabad vélemény-nyilvánítá-... an és cselekvésükben meggátoltassanak;... azaltal, hogy a tárgya sorozat legvégén... elől és a gyűlés szokott megnyitási ide-... megelőzésével vetettek elő; vagy a... sorozatba föl se vetettek s a tárgysoro-... az utolsó órákban hirdataék ki és általa... ki ösmerné mind a most szokások és titkos... many-utasításokban kiadott fogásokat?... gy tehát a kormányban bizalom szava-... z, ezáltal a város valódi közvéleménye... amánistást szenvedjen: előre is éber... re intjük a város összes közönségét s a... rai köztörv. hatóságnak hazafias gondol-... asu tagjait arra kerjük, hogy hazafias kö-... ségüket teljesíteni el a m mulasztván a... oshazan már megkezdett, esetleges kijár-... taktika folytatását megfűsítsák!

Debrezen és a bihari vasut. Figyel-... tük olvasóinkat Eotvos Karolyinak a bi-... vasut ügyében mondott nagy beszédére, ... rai általunk megkezdett, helybeli ha-... zati és kereskedelmi szférák... nyilvánítottak, hogy a beszéd minden... tben megfelel a valóságnak. Kereskedel-... es technikai szakértők szornyokodnak, ki-... a nagy várad-kórtán, mostani alká-... an, egészen haszontalan vasutvonal kiépí-... telt, katonai körökben pedig... nek a min. elnök azon érven, hogy a... y várad-ermihályfalvi vasut-... képzéses stratégiai szempontokból szük-... ebb volt, mint a Püspök-Ladány... ezen közti második vágány lerakása. Ez

Akkor kérem kell, hogy adja ide...

Gizella nem vonakodott, s a szép ifju... tnak indult. A lányka mosolygó kek szem-... el nem titkolható édes öröm ragyo-... Talán ama bizonyos bál óta megörizta... eskejében táncosza képét és most halat... a veletlenül. Bobó Aladár, a kire, ha... er is az életben, két ilyen szem szelid... vországa tündökölt, hogy tudhattál festett... után szaladgálni?

Bizalmasan csevegeve haladtak, mint két... lás, két ártatlan gyermek. Gizella elbe-... hogy édes anyja sirjához jött ki imá-... A szép idő megcsalta, nem is gondolta, ... meg eső lehet. Azt is elmondta, hogy... n el van foglaltva, a tanítónő képzőbe... okat kell tanulni. Erről aztán volt mit... getni hazáig. A kspuban barátságos kéz-... sással váltak el, de a bucsu-tekintet azt... a, hogy ez a találkozás nem volt az... Másnap délután Aladár szokatlanul csi-... tatta magát s azon ucczára ment sőtáni, ... ról Gizellának a képző intézetből jönnie... t. Mint jó ismerősök közöztették egy-... Aladár haza kísérté Gizellát, következő... megint, utójára mindennap. Az esős őszi... en hasznomat vette a fiatal pár. Ide... a mit kis gazdám egy szép könyvből... szor szavalgatott: "Oh édes órák! Oh arany nap!... A szívek olvadóban vannak." Vedő födelem alatt összehajolt a két... sar szorosán a karban, úgy beszéltek... arhoz halakn bizalmasan. Milyen más... most Aladár, mint mikor Leona körül... ta szomorú szerepét! Milyen nemes... tudott beszélni élete nemes terveiről,

utóbbi szerintők — akár van bihari vasut, ... akár nincsen — a legkisebb éjszakai jöv... mozdulat esetében ki kell építeni, sőt... folytatni, mivel a Budapest-Püspök-Ladány... M.-Sziget Szucsavai vonal a legfontosabb rok-... ki r o z á s i vonalunk Oroszország ellenében. A nagyvár ad érmihályfalvi vasut tagadhatlanul... szükséges és jövedelmes vasut, ugy a közér-... dek, mint a — Tisza Kálmán ur magán érve-... kének szempontjából s így a hamis érvek... mellette legalább is fölöslegesek.

* Zalogházra nagy szüksége van kivált... az iparos osztálynak. Most, a midőn az egy-... etlen, nem csupán ékszerreke kölcsönt adó... debreczeni, a hatvan-utczai zalogüzlet bezá-... ratott, a városnak kellene gondoskodnia egy... olesó kamatokat számító, jórávaló zalog-... kölcsönző intézet felállításáról. Olyas valamit... képezne ez a szegény iparosra nézve, mint... a mit a gazdálkodó ember bir a közraktári... iatésnyében, a hol terményeit — rossz gaboná-... rak esetében — elhelyezheti némi előleget... kapva. Tehát pénzhez jut, a helyett hogy... penszükség miatt az árut potom áron lenne... kénytelen elpocskolni. Így van az iparos is... a csizmájával, gubájával és egyéb ké-... szítményeivel, a ki inkább fizet az 5-6 frt... értékű tárgytól néhány hatost, minthogy azt... most 1 frt 50 krral olcsóbban adja el, mint... esetleg két-három hónap múlva, a mikor több... pénz van s az árak emelkednek. A hatvan-... utczai zalogüzletet különben hatósági tulbu-... zalom következtében zárta be a tulajdonosa... Fennállása óta 7000 tárgyra adott kölcsönt... s ezek közt 5 tárgy bizonyult lopottnak. Bu-... dapesten a rendőrség ily esetekben (a zalogos-... tól föltételezve a jöhömség) ragaszkodik... a törvényhez, a melynek értelmében a zálog-... okokat „a zalogüzlet tulajdonosa a zálogjel... visszaadása és a zálogjegyet terhelő kölcsön... és a zálogdíj lefizetése mellett köteles ki... szolgáltatni.” A karosult felnek pedig a tol-... vajjal szemben van kereseti joga. — Ház-... lunk a zálogba adott tárgyat a zálogházakból... egyszerűen elkobozzák s így — miután a... zálogosnak lehetetlen minden egyet felt és... jellemet ösmerni — Debreczenben zálog-... üzletet fenntartani csaknem lehetetlen.

* A felolvasókör tegnapi estélyén — az... idény előrehaladt volta daczára — szép szá-... mu közönség jelent meg, melynek nagyrészt... hölgyek képezték. Az ezen este bemutatott... felolvasások is bölgyközönségnek voltak szá-... va. — így K ó s a Barna „Tompá Virágregé-... ről” olvasott fel vázlatos tanulmányt, Bol-... d i s á r Kálmán pedig „A lótosz virág” cz-... csinos beszélyét olvasta fel. Az estély 6 ó-... rakor végződött. Megjegyezzük, hogy a felolvasó... kör utolsó estélye — a jelen ideig alatt —... a jövő szerdán lesz.

* Színház. Tegnapi este (ki tudná már... hanyadszor!) ismét a „N e b á n t s v i r á g”... operettet vették elő. A tulságosan lejárított... darab tegnapi előadását már csak nagyon kö-... zepes számú közönség nézte végig, s a néző-... terben egyáltalában nem uralkodott valami nagy... érdeklődés. Kihívás az egész est folyamában... — csak egyetlenegyszer történt, még pedig a... lovaglási jelenetben. A czimszerepet Margó Cz-... játszotta igen kedvesen s „Jani és Juca” kupléja... most is megtette a szokott — morális hatást. A... többi szerepek a régi kezekben voltak, ki... véve Lioriot örmester szerepét, melyet tegnapi... Sz á n t h ó v e t t át. Fel kell említenünk, hogy... a tegnapi előadáson már a „Nebántsvirág” szövegét is megcsontították, a mi annál... nagyobb hiba, mert ennek szövegét teljesen... ismeri a közönség, így a legapróbb kihagyást is... észre veszi. Ez pedig rontja az illuziót.

* Jutalom-játék. Szintársulatunk ügyelője-... nek : Szántónak jutalomjátékaul „Gasparone”

az aranyos légvárakról, melyek királynője... gyanadt mindig a Gizella kedves alakja ragyo-... gott fel. Még sem voltam hát én sem hasznatlan... a világon! két nemes szív összeforrásának en... lettem egyik eszköze. Aladár most már nem állt meg a kapunál, ... jogot nyert a szobába is belépni. Az öreg... Bánkúti, — derék magyar ur, nyugalmazott... bíró, megkedvelte a fiatal embert. Sokszor az... éjfel vetett haza bennünket, s egy ilyen bol-... dogan töltött est után az én kis gazdám nem... világgyűlöli veresket firkált többé, hanem nagy... nagy könyveket szedett elő s igen komoly... keppel tanulgott. Ha kifáradt a munkában, ... elővette a Gizella arcképet, a jkaihoz emelte... s ujult erővel fogott a dologhoz. Készült a... vizsgálatra. És emlékszem, hogy egy estén Aladár, ... a ki láthatólag izgatott volt, nagyon gondosan... öltözködött, mintha bába készült volna. És... akkor Bánkútiéknál igen sok vendég volt. És... Gizella, minden perczen piruló arczával, so-... hassem volt olyan szép, mint ezen estén. És... milyen nagy éljenzés, üdvírválások támadt, ... mikor Bánkúti ur bemutatta vendégeinek dr... Bende Aladár urat, mint egyetlen leányá vő-... legényét.

Ah de engem a végzet e boldog körből... nem sokára másfelé szelített. Egy napon kis... gazdámhoz egy barátja állított be, dr. Varga... Bendeguz professzor ur. Magas, barna és igen... komoly férfi, a kinek mindig felreállott a... nyakendője és a kabátját mindig feljebb vagy... lejjebb gombolta egy gombbal, mint a hogy... kellett volna. (Folyt. köv.)

operette fog színrekerülni s Charlotta szere-... pének elénekeltére lejön a m. kir. opera tagja... Dévai Janka művésznő, ki a jutalmazandónak... közeli rokona. Az estét nagyon fogja emelni... az is, hogy a podesta szerepét Boros városi... tisztviselő, az iparos ifjak dalkörének karna-... gya fogja játszani.

* A lengyelzsidó. A vörösszakállu, vuk-... lis zsidó megáll a rendőri ököl hatalmas... lóditása után a kapitányi szoba közepén. —... Pillátlan savósúliu szemeit ijedten mereszti... a kapitányra: sáros csizmáinak a föléi resz-... ketve hajolnak ki a csizmaszárból.

— Mi a neve? — Goldberg Izsák. — Vallása? — Héber. — Foglalkozása? — Fűzhengebote.

Ezen aztán megakad a rendőri német... tudomány. Kérdezik minden jelenlevőtől, hogy... micsoda foglalkozás az a fűzhengebote, de... bizon nem hallotta még azt senki.

Maga a lengyelzsidó magyarázta aztán... meg, hogy az Isten tizparancsolatát árulja a... hittársainak! A kegyes elbocsátásnak nagyon meg-... örül: keblére szorítja a kalapját, aztán haj-... long a kapitány előtt, külön meghajol min-... denki előtt a szobában, a rendőr előtt is, ... akkor is hajlong, mikor már háttal van a... benlívők felé és arczal kiféle halad az ajtó-... n.

* Emléket Nagy Palnak! Boldogult Nagy... Pál tanár siremlékere ismét adakoztak: egy... asztaltársaság Márczius 15 én 1 frt 11 krt.,... Vincze Viktor ur Szolnokról 2 frtot, Buzás... Pál tanár ur 5 frtot. Fogadják ezért közö-... netünket. — Tüdős János gymnáziumi... igazgató.

* Az utczeröl. Kék kocsi... a sir honába Gyöngye lánykát visznek rajta... Zsenge bimbó, a jó anya Kebeléről van leszakajvta!

Kék kocsiiban kék koporóz... Oly szép az! S ugy látszik nekem, Mintha ottan ringna már egy Szép kék felbőn, a kék égen!

* Miért nem felebbez? Mulatságos jelen-... et folyt le a minap a törvényszék előtt. —... Egy vidéki elbirt elítelték. Mikor megkér-... dezte tőle az elnök, hogy felebbez-e, azt kér-... de, hogy mibe kerül az? Felvilágosították, ... hogy semmibe. No akkor nem felebbeznek —... felel az atyafi — mert ha pénzbe nem kerül, ... nem is ér az semmit.

* Sajtó hibák és toll hibák csuszak be tegnapi... számunkban, különösen a gyorsan leírott s kizsedett... S ürgöny levélbe. Ennek második kikezdése, ... mely nyomdai kihagyásokkal jelent meg, így olvasandó: ... „Ez lett volna a legveszedelmesebb praecredens sa-... jóvőres mások or-... mány férfiakra nézve a szabad lópas... élének kimondása; így praejudici-... kálnin sem szabad. Nem is tették a z... elnök sat” — A Tisza Kálmán bihari birtokának... vejeve sem Schwarz Salamon, hanem Ábra-... ham, Hoytsy Pál pedig nem tisztán futamodót, ... hanem „futamodó Metternichet” — emlegetett Tiszának.

* Elnök-választás. A debreczeni... i z r a e l i t a „szente-egylet”-nek e hó... 20-án megtartott tisztújító közgyűlésén elnö-... ke: Katz Jakab, alelnöke: Schwarz Bernát, előbbi általános, utóbbi viszonylagos... szótöbbséggel választott meg. Biz-... ton remelhető, hogy az emberszereteti cé-... lokkal egybekötött egyletnek ujjonnan megvá-... lasztott elnöke és alelnöke lelkiis-... meretesen fognak ügyelni mindarra, a mi a... nemes czel előmozdítására szolgálhat.

* A nőegyleti arvház részére Berger... Henrik és Balkányi Miklósné urnok ivén... adakoztak: Szikszay Józsefné és Steinfeld... Antal urak 10—10 frtot; Szabó Kálmáné, ... Ranunkel Henrikné, Kaszanczyk Eudrené, ... Rickl Geza, a „Phönix”, „Magyar Francia”... és „Első Magyar” biztosító intézetek, Vecsey... Viktor, Kola Jánosné, Baró Jozsincziné, Csak-... nek Józsefné, Szesztina Lajosné, és Klein Gy-... ula 5—5 frtot; Kemény Morné, Rott Lipót és... Dr. Ujfalussy Józsefné 3—3 frtot; Dr. Szécsi... Emilné, Lusztig Károly, Stern József és Test-... vére, László Albert, Pongrácz Géza, Bakos... Imre, Kohn Testvérek, Mihálykés István, ... Balassa Károly, Löwi Henrik, Dr. Tihanyi... Sámuel, Biedermann, Baum Miksa, Fischer... Adolfné, Kiss Albertné, Weichinger Károly, ... Gereby Fülöpné, Fleischmann Morné, Dohány-... és szivar főzősde, Lófkovics Jozsef, Falk La-... jos, Dr. Balkányi Ede, Marton Imre, Katz... Jakab „Foncziere Pest” biztosító intézet, Dr... Hegedűs Pálné, Zádor Lajosné, özv. Láposy... Ferenczné, és Stenczinger Károlyné 2—2 frt; ... Kovács Gyula, Muraközy László, Márkus Mik-... sa, Radicsné, Weinberger Lajos, Weiss Sándor, ... Szántó Sámuelné, Schenk Jakabné, özv. Scheak... Leóné, Katz Herman, egy olvashatatlan név, ... Smisédtt Paula, Feiervérker, özv. Rosenber... Albertné, özv. Teplé Ignaczné, Lusztig Mór, ... özv. Malinovszkyné, Weiss Lőrincné, Boros... Sándor, Kapros Gáborné, Tamássy Béláné, ... Schaffer Nándorné, Czaban Dánielné, Neidlin-... ger G., özv. Kain Albertné, Hausner Irma, ... Popper Morné, Stern Izidorné, Papp testvérek... Fekete Sándorné, Lichtenstein Józsefné, Je-... lenffy Kornélné, Nagy Amália, N. N., B. B., ... Pattermann, Schwarz Benóné, Tóth Béla

gyógyszerész, Kiss Lajos, Benyáts Emil, Tóth... Gyula czég, Stróber Margit és B. B., T., 1—... 1 frtot; Kohn Henrik, Klein Ignác, Szabó... Zsigmond, Fischer Jakab, Havas József, Reisz... Lipótné, Szöllösy György, N. N., N. N., N. N., ... N., Beczner Jánosné, Szentpéteriné és Fischer... Emma 50—50 krt; Csürködi Sándor 40 krt. ... Kunz József és Tarsa czég kelméket, Páyer... József 30 tányért, Vámos Károly maradék... kelméket, Beke László egy font kő pamutot, ... Vágó Andor árukat, Honffy Ferencz egy haj-... kefet, Wenger Lajos árukat, Varga Lajos 10... kiló babot, Dömök Béla 5 kiló lencsét, Erdei... Mihály 4 kőtenyt, Doszpoly János árukat, ... Stern Albert és testvére mosó velezeket, De-... utsch Albert 5 kiló borsót, Egy névtelen ada-... kózó tarhonyát, buzadarát, lencsét, rizskását... és borsót 5—5 kilogrammot és 2 kilogramm... apró kását. A pénz a g a d o m á n y e z e n... i v e n 206 frt 40 krt.

* Köszönetnyilvánítás. Az „István” gőz-... malom társulat múlt év. nyereségéből a torna... egylet részére 10 frt adományt juttatott ke-... zemet, mely adományt, midőn köszönetemet... az egylet nevében a nyilvánosság előtt is... kifejezem, egyuttal az egyletet továbbra is... becses jó indulatába ajánlom. Debreczen, 1889... márczius 21. S z u c s Kálmán egyleti pénz-... tárnok.

* Sok évi megfigyelés. — Emésztea-... gyengeségeknel és étvágyhiánynál, általában... minden gyomorbanál, a valódi „M o l l - f é l e... s e i d l i t z p o r o k ” b i z o n y u l t a k l e g -... sikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint... gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz... ára 1 frt. — Szétküldés naponta utánvétellel... Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító... által, Bacs, I. Tuchlauben 9. — A vidéki... gyógyszerésztárakban határozottan Moll A. készí-... tménye kérendő az ő gyári jelvényével és... aláírásával.

* Muзыкák. — Az akadémia összes ülésének tár-... gyát a Teleki-pályázati eredményéről... szóló jelentés képezte. Stoczek J ó -... z s e f elnök felnyitván a „Phaeton” jelgé-... vel ellátott levélket, a b b ó l S o m l ó S á n -... d o r n e v e t ű n t e l ő. Megjelentek: M á j u s 3 - a n p e n t e k e n l e z a n a g y g y ű l e s :... tárgyai: rendes, tiszteleti, külső és lev. tag, ... valamint két igazgatósági tag választása. M á -... j u s 5 - é n, vasárnap délelőtt 10 órakor ünne-... pelyes közgyűlés.

* Közgazdaság. — Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresek... csarnok távirata, márc. 20. Az üzlet változatlan... n. urasági öreg nehéz 55—55.50 frtig ma. uras. ... fiatal nehéz 57.—58.— frtig, magy. uras. ... fiatal közép 56.—57.— frtig, magy. uras. ... fiatal könnyű 54.—55.— frtig, magy. uras. ... sedett nehéz — frtig, magy. aszedott... sedett közép 54.—55.— frtig, magy. aszedott... 58.—54.— frtig, romániai bakonyi átme-... neti nehéz — frtig, rom. bakonyi át-... moneti közép — frtig, romániai ba-... konyi átmeneti könnyű — frtig, rom. ... átmeneti eredeti közép — frtig asorb- ... átmeneti nehéz — frtig sserb. átme- ... neti közép 54.—55.— frtig, sserb. átmeneti... könnyű. 52.—53.50 frt. hisz a vasutról má-... saja — frtig, hisz 1 éves élőszuly-... bap — frtig hisz két éves élőszulyban... (makkos) — frtig, öreg makkos sor- ... tés élőszulyban, 4%, levonással: — frtig... frt. Az árak hiszalt sertéseknel páronkint 45... kgl. 4%-os levonással métermásánkint ér-... tendők. Romániai és sserbiai sertéseknel, me-... lyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőknek... páronkint 4 forint aranyban van fejében meg-... térítettek.

Debr. színház. Holnap, pénteken, 1889. márcz. 22-én, páratlan bérletben. Lear király. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

20,000 frt kellő jelzálogi biztosíték mel-... lett kisebb összegekben is... kölcsön kiadó.

Ertekezhetni Kovács Gá-... bor ügyvéd piacz-utca 5. sz. alatt levő irodájában (Bekk Pál féle ház, törvényszéki épület.)

Eladó harmadfelezer akácza karó, továbbá 300 darab lugas láb-... fának való 3 méter hosszú-... ságu akácztörzs. Ertekezhet-... ni N.-Hatvan utcán, 1092. sz. alatt,

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. kö-... zönség szives tudomására juttatni, ... miszerint czepléd-utca 19. sz. a, ... a Fried-féle házban, a színház mel-... lett, s mai kor igényeinek megfe-... lelő, bel- és külföldi szövetekből... dűsan felszerelt

FÉRFI SZABÓ ÜZLETET nyitottam.

Magamat a t. közönség jóaka-... ratú pártfogásába ajánlv — vagyok... kész szolgáljuk

Vastagh István, férfi-szabó.

KASZANYITZKY ENDRE elöbb KUHINKA ISTVAN K. ajánlja a t. cz. közönségnek, vendég-... lő és kávéháztulajdonosoknak dűsan... és a legnagyobb választékkal beren-... dezett raktárát, üveg, porcellán, HÁZTARTÁSI CZIKKEK, konyhaszerelvények, china ezüst. al-... pacca, díszítványok és evőeszközökből... a legjutányosabb gyári árak és pon-... tos kiszolgálattal mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és... pontosan teljesítetnek. Árjegyzékekkel kívánatra bér-... mentve szolgálok. Tisztelettel KASZANYITZKY ENDRE Debreczen, Piacz-utca 1900.

HEIDER ANTAL

kézmű és rövidáru raktára DEBRECZEN „Egyháztér”

Van szerencsém a mélyen tisztelt... közönséget értesíteni, hogy az egyhá-... ztérben Stenczinger Károly ur házában (a... Holvay Gyula ur régi üzleti helyiségében)... egy kézmű és rövidáru üzletet nyitottam... s azt az e szakmába vágó árukkal föl-... szerelvény, föltörkésve sem leend mélyen... tisztelt vevőim igényeit úgy kedvező... árak, mint jó minőségű áruk által tel-... jesen kielégíteni. Midőn irántam, mint... a helybeli piaczon fennálló Neidinger... G. varrógép kereskedő czég üzlet-... vezetője iránt egy évtizeden át tanu-... sitott jóindulatú pártfogásért köszö-... netemet nyilvánítom, kérem arra új vál-... lalatomat is érdemesíteni.

Mély tisztelettel Heider Antal.

Francia és magyar luczerna magot, ve-... resvirágu Steier lóherét, obendorfi répamagot, továbbá bükkönnyt és... igen szép piros vetni való tavasz búzát... ugyszintén denatu-... rált szeszt ipari és házi... czelokra

ajánl RICKL JÓZSEF ZELMOS Debreczen,

